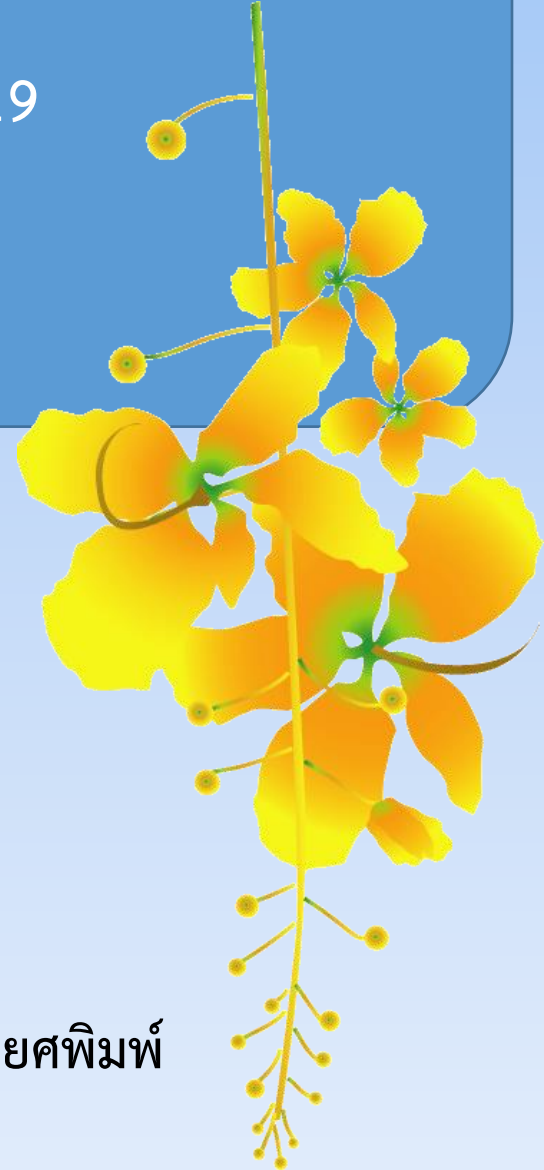

แนวทางการดำเนินงานและผลกระทบระดับพื้นที่จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

The guideline and impact from coronavirus disease 2019
in Phu Kradueng District Loei Province

เกรียงศักดิ์ ยศพิมพ์

ความเป็นมา

- ❖ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นไวรัสอุบัติใหม่
- ❖ ชื่อทางการในปัจจุบันคือ SARS-CoV-2 ส่วนชื่อของโรคติดเชื้อชนิดนี้เรียกว่า COVID-19
- ❖ พบการระบาดครั้งแรกตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 โดยรายงานครั้งแรกที่มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน
- ❖ WHO ประกาศภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563
- ❖ ณ วันที่ 16 ธันวาคม 2563 มีรายงานผู้ป่วยใน 220 ประเทศ เป็นผู้ป่วยที่ยืนยัน 73,842,985 ราย เสียชีวิต 1,642,439 ราย (2.224%)

ความเป็นมา

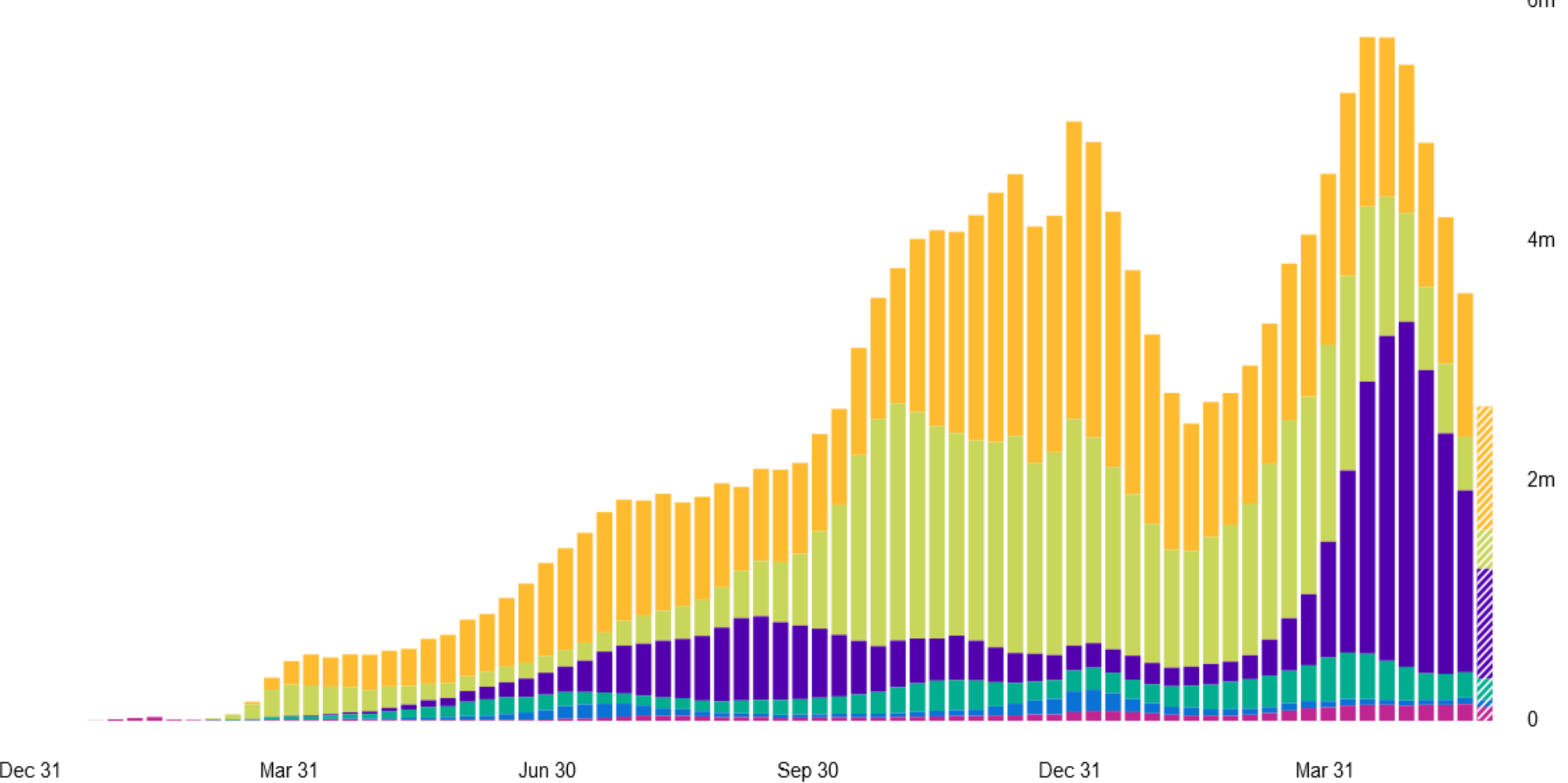
- ❖ วันที่ 5 มิถุนายน 2564 เวลา 15.27 น.
- ❖ ผู้ป่วยสะสมทั้งสิ้น 172,242,495 ราย
- ❖ เสียชีวิต 3,709,397 ราย
- ❖ ผู้ป่วยรายใหม่ในวัน 449,332 ราย
- ❖ ได้รับวัคซีนแล้วทั่วโลก 1,638,006,899 Dose

ความเป็นมา

❖ Western Pacific	3,118,605
❖ Europe	54,582,900
❖ South-East Asia	32,522,226
❖ Eastern Mediterranean	10,253,903
❖ Americas	68,210,123
❖ Africa	3,553,974
❖ รายใหม่ในวัน	449,332
❖ รวม	172,242,495 ราย

จำนวนผู้เสียชีวิตสัปดาห์ที่ทั่วโลก ณ 5 มิถุนายน ค.ศ.2021 (WHO, 2021)

ความเป็นมา

- ❖ องค์ความรู้ไม่แน่ชัดเนื่องจากเป็นโรคใหม่
- ❖ การรักษามีข้อจำกัดในระยะแรก
- ❖ การป้องกัน ดำเนินการคล้ายการติดเชื้อทางเดินหายใจจากไวรัสอื่นๆ
- ❖ มาตรการต่างๆเสนอแนะโดยองค์การอนามัยโลก หากแต่มีข้อจำกัดในการนำไปปฏิบัติ เนื่องจาก กฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณี บรรทัดฐาน ของแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน
- ❖ เกิดความแตกตื่นรุนแรงในระยะแรก

ความเป็นมา

- ❖ ประเทศไทย
 - ❖ ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2564 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
 - ❖ พบผู้ป่วย 129,500 ราย
 - ❖ เสียชีวิต 776 ราย
 - ❖ รักษาหายแล้ว 84,535 ราย
 - ❖ กำลังรักษาอยู่ 44,189 ราย

คำถามการวิจัย

- ❖ แนวทางการดำเนินงาน/ผลกระทบระดับพื้นที่จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

- ❖ 1. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- ❖ 2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ระเบียบวิธีวิจัย

- ❖ วิจัยผสมผสาน (Mixed Methodology Research)
- ❖ วิจัยเอกสาร (Documentary Research) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงาน
- ❖ วิจัยเชิงปริมาณ ประเมินผลกระทบ ใน 3 กลุ่มประชากร โดยใช้แบบสัมภาษณ์
- ❖ วิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเติมเต็มและยืนยันข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม

- ❖ วิจัยเอกสาร (Documentary Research) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงาน
 - เอกสารระดับนานาชาติ WHO และ World Bank
 - เอกสารระดับประเทศ
 - ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)
 - กรมควบคุมโรคกรมการแพทย์ กรมวิชาการต่างๆ กระทรวงสาธารณสุข
 - พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558
 - พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548
 - เอกสารระดับจังหวัด คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด /อำเภอ

ระเบียบวิธีวิจัย

- ❖ วิจัยเชิงปริมาณ ประเมินผลกระทบ ใน 3 กลุ่มประชากร โดยใช้แบบสัมภาษณ์
 - ประเมินผลกระทบต่อตนเอง
 - ประเมินผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต
 - ประเมินผลกระทบต่อความสุขมวลรวม
- ❖ วิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเติมเต็มและยืนยันข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม
 - ท่านรู้สึกอย่างไรต่อโรคโควิด-19
 - ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ท่านได้รับผลกระทบหรือไม่ อย่างไร มีการปรับตัวและดูแลช่วยเหลือตนเองอย่างไร
 - ท่านต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐอย่างไร

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

- ❖ วิจัยเอกสาร ใน 3 ระดับ ทั่วโลก
- ❖ วิจัยเชิงปริมาณ ประเมินผลกระทบ ใน 3 กลุ่มประชากร โดยใช้แบบสัมภาษณ์
 - ผู้ป่วยเรื้อรัง 50 คน
 - ประชาชนทั่วไป 50 คน
 - บุคลากรสาธารณสุข 50 คน
 - สุ่มแบบกลุ่มหลายขั้นตอน ((Multistage Cluster Sampling)
จึงเลือกใช้สูตร $nsrs = (Z^2 \alpha / 2p (1-p) / d^2)$ ได้ตัวอย่าง 150 คน
- ❖ วิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเติมเต็มและยืนยันข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม
 - ตัวแทน กลุ่มละ 3 คนรวม 9 คน

เครื่องมือวิจัย

- ❖ วิจัยเอกสาร ใน 3 ระดับนานาชาติ (WHO/World Bank)
- ❖ วิจัยเชิงปริมาณ ประเมินผลกระทบ ใน 3 กลุ่มประชากร โดยใช้แบบสัมภาษณ์
 - ข้อมูลทั่วไป 7 ข้อ
 - ผลกระทบต่อตนเอง 10 ข้อ
 - ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต 26 ข้อ
 - ผลกระทบต่อความสุขมวลรวม 10 ข้อ
- ❖ วิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม
 - แนวคำถามสืบค้น

การวิเคราะห์/แปลผลข้อมูล

- ❖ วิจัยเอกสาร สรุปสาระสำคัญ
- ❖ วิจัยเชิงปริมาณ ประเมินผลกระทบ ใน 3 กลุ่มประชากร โดยใช้แบบสัมภาษณ์
 - สถิติพรรณนา
 - สถิติอนุมาน
 - วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบ 3 กลุ่ม ด้วย One Way ANOVA (ผลกระทบต่อตนเอง /ต่อคุณภาพชีวิต/ต่อความสุขมวลรวม)
- ❖ วิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม
 - การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ภายใตกรอบ การสรุปความตามประเด็นที่กำหนด
 - เมื่อสรุปความแล้วนำสารสนเทศที่ได้ให้ผู้มีส่วนได้เสีย/เจ้าตัว ยืนยันข้อมูล

ผลการวิจัย

1. การวิจัยเอกสาร

1) องค์การอนามัยโลก

1. สถานการณ์การระบาด รุนแรงต่อเนื่องและกลายพันธุ์
2. คำแนะนำ มีมาตรฐานเดียวแต่แต่ละประเทศประยุกต์ใช้แตกต่างกัน
3. วัคซีน มีการรับรองให้ใช้ในภาวะฉุกเฉิน ยังคงพบผลข้างเคียงที่สูงมากเมื่อเทียบมาตรฐาน ในทุกชนิดของวัคซีนที่มี

ผลการวิจัย

1. การวิจัยเอกสาร

2) ธนาคารโลก

1) ผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ ช่องว่างของความเป็นธรรม
ทางสุขภาพสูงขึ้น ทั้งภายในและระหว่างประเทศ

1) การเยียวยา เป็นไปด้วยความยากลำบาก ห่วงโซ่อุปทานหยุดชะงัก

2) การพัฒนาและกระจายวัคซีน

(COVAX: COVID-19 Vaccine Global Access Facility)

ผลการวิจัย

1. การวิจัยเอกสาร

2) ระดับประเทศ

1) สบค.

2) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กรมวิชาการต่างๆ

3) พรบ. โรคติดต่อ พ.ศ.2558

4) พรก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548

ผลการวิจัย

1. การวิจัยเอกสาร

3) ระดับจังหวัด

- 1) คำสั่งจังหวัด /คณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อจังหวัดเลย
- 2) คณะกรรมการควบคุมโรคติดต่ออำเภอภูกระดึง

ผลการวิจัย

2. การวิจัยเชิงปริมาณ ประเมินผลกระทบ

ตารางที่ 2 การประเมินผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

	ผู้ป่วยเรื้อรัง		บุคลากรสาธารณสุข		ประชาชนทั่วไป	
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
ผลกระทบต่อตนเอง	3.204	.585	3.402	.693	3.296	.691
คุณภาพชีวิต	3.396	.176	3.496	.478	3.437	.136
ความสุขมวลรวม	5.695	.661	5.402	1.071	6.030	.817
รวม	(n=150)					

ผลการวิจัย

2. การวิจัยเชิงปริมาณ ประเมินผลกระทบ

ตารางที่ 3 ความแปรปรวนของผลกระทบต่อตนเอง กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ วิเคราะห์ One Way ANOVA

ผลกระทบต่อตนเอง	df	ss	ms	f	p-value
Between Groups	2	.982	.491	1.132	=0.325
Within Groups	147	63.728	.434		
Total	149	64.710			

ผลการวิจัย

2. การวิจัยเชิงปริมาณ ประเมินผลกระทบ

ตารางที่ 4 ความแปรปรวน ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ วิเคราะห์ One Way ANOVA

ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต	df	ss	ms	f	p-value
Between Groups	2	.252	.126	1.360	=0.260
Within Groups	147	13.640	.093		
Total	149	13.893			

ผลการวิจัย

2. การวิจัยเชิงปริมาณ ประเมินผลกระทบ

ตารางที่ 5 ความแปรปรวน ผลกระทบต่อความสุขมวลรวม ผู้ได้รับผลกระทบ วิเคราะห์ One Way ANOVA

ผลกระทบต่อความสุขมวลรวม	df	ss	ms	f	p-value
Between Groups	2	9.873	4.936	6.571	=0.002
Within Groups	147	110.414	.751		
Total	149	120.287			

ผลการวิจัย

2. การวิจัยเชิงปริมาณ ประเมินผลกระทบ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนผลกระทบต่อความสุขมวลรวม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = .002$) และเมื่อยืนยันความแตกต่างรายคู่ (Post Hoc Tests) ด้วยวิธีการ Tukey HSD พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = .001$) คู่ระหว่างบุคลากรสาธารณสุขกับผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ส่วนคู่อื่นๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} > .05$)

ผลการวิจัย

3. การวิจัยเชิงคุณภาพ

คำถามสืบค้น

- (ก) ท่านรู้สึกอย่างไรต่อโรคโควิด-19
- (ข) ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ท่านได้รับผลกระทบหรือไม่ อย่างไร มีการปรับตัวและดูแลช่วยเหลือตนเองอย่างไร
- (ค) ท่านต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐอย่างไร
- (ง) ท่านมีอะไรที่อยากเล่าสู่กันฟังเพิ่มเติมหรือไม่

อภิปรายผล/สรุป การวิจัยเอกสาร

- สถานการณ์ระบาดยังคงต่อเนื่อง
- มีไวรัสกลายพันธุ์มากขึ้น รุนแรงขึ้น ควบคุมยากขึ้น
- แม้ฉีดวัคซีนแล้วยังคงมีการระบาด แต่อัตราตายลดลงชัดเจน
- การพัฒนาและกระจายวัคซีน ยังคงมีช่องว่างของความเป็นธรรมทางสุขภาพ
- คุณภาพวัคซีนและอาการข้างเคียง ยังคงเป็นคำถาม

อภิปรายผล/สรุป การประเมินผลกระทบ

- ผลกระทบต่อตนเองและต่อคุณภาพชีวิตของคนในสังคมไม่แตกต่างกัน
- ผลกระทบที่เกิดขึ้นส่งผลต่อความสุขมวลรวมของกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข เป็นประการสำคัญ และแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆ
- ค่าคะแนนในภาพรวมมีในระดับต่ำกว่าปกติ

อภิปรายผล/สรุป การวิจัยเชิงคุณภาพ

- ตื่นกลัวในระยะแรก นานเข้าเป็นปกติ ป้องกันตัวเองจนเป็นปกติ
- ขาดแคลนวัสดุ/อุปกรณ์ในระยะแรก หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ PPE
- กังวลเรื่องการเปิดเรียนของลูก
- ผลกระทบทั่วไปไม่กระทบมากนักยกเว้น ท้องเที่ยว โรงแรมและที่เกี่ยวข้อง
- เกษตรกรรมไม่ได้รับผลกระทบ

อภิปรายผล/สรุป การวิจัยเชิงคุณภาพ

- มาตรการภาครัฐทำให้ร้านค้าชุมชนมีรายได้มากขึ้นหลายเท่า จนไม่อยากให้โควิดส่งผลกระทบ
- มาตรการเยียวยาประชาชน แก่ไม่ถูกจุด เกษตรกรไม่ได้รับกระทบ แต่ได้รับการเยียวยาจำนวนมาก
- ต้องการวัคซีนเท่านั้น ไม่ได้ต้องการอะไรจากรัฐ

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. จัดเตรียมความพร้อมด้านวัคซีนทั้งการจัดหาวัคซีน การพัฒนาวัคซีนและการกระจายวัคซีน
2. มาตรการต่างๆจะต้องมีพลวัตที่สอดคล้องสอดคล้องกับสถานการณ์การระบาดของโรค
3. มีความพร้อมในด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ทางการแพทย์
4. ประชาชนมีความตระหนักในมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อเนื่อง
5. ภาครัฐมีมาตรการทางเศรษฐกิจมหภาคที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์การระบาดของโรค

Thank You for your Attention

